

TJA SPADAM!

Pogovor s predsednikom NSi dr. Andrejem Bajukom ob njegovem obisku v Argentini

Lahko opišete svoje občutke in namene ob vrnitvi v Slovenijo?

To vprašanje o moji in ženini vrnitvi mi večkrat postavljajo ljudje, s katerimi se srečujem, odgovor pa je zelo enostaven. Najina življenjska pot je bila res precej drugačna od običajne, saj sva živela na raznih koncih sveta in sva tudi obiskala Slovenijo prvič leta 1978 še s pokojno mamo in pokojnim očetom. Lahko rečem, da sem tam prvič občutil pripadnost. To pomeni, da je marsikje lepo, življenjski pogoji so lahko lepši, ampak to je moje, tja spadam, to je moj narod, to je moja država. Ko je prišel čas, da sem se lahko glede tega odločil, sva se odločila, da se vrneva v Slovenijo in da bom seveda sodeloval odprto na političnem prostoru, ker sem mnenja, da je ravno politično delo eno najbolj plemenitih stvari, ki se jih lahko človek loti.

vila, da so se pojavili veliki zaostanki, ki so se samo še stopnjevali v začetku leta 2000. V trenutku, ko bi se morali odločiti, ali gremo na takojšnje volitve po padcu Drnovškove vlade, kot se je zavzemal gospod Kučan, ali pa skušamo sestaviti vlado, smo se odločili za drugo, kajti če bi tega ne bi napravili, bi bilo zapričakovati, da bi po novih volitvah nova vlada pričela delovati šele avgusta, septembra pa pride spet evropska komisija in najde položaj še slabši kot prej. Smo prepričani, da mora Slovenija storiti ta korak, da stopi v integracijske toke Evrope, iz globokega prepričanja, da tja spada. Kajti če bomo zaprti in se ne odločimo za Evropo, se samo ustvarjajo možnosti za tiste, ki samo čakajo, da nas spet zapeljejo tja, odkoder smo s takimi težavami prišli. Res, ko je Evropska komisija septembra prišla, je ugotovila, da je bil napredek, celo zelo velik in smo tako obdržali svoj položaj. Veliko pa smo storili tudi v vprašanju denacionalizacije, ki nas danes tako muči. V štirih mesecih smo dosegli 8% rešitev, dočim pa je Drnovškova vlada v osmih letih spravila skupaj 50%. To je dokaz, da če je drugačna politična volja, se stvari v Sloveniji lahko drugače zastavijo.

Kaj je bil glavni vzrok, da ste izstopili iz SLS in ustanovili lastno stranko?

Bilo je v kratkem to, da se vodstvo stranke ni držalo odločitev združitvenega kongresa, kjer smo se z veliko večino - kakih 400 proti 20 - odločili, da bomo podprli dvokrožni večinski sistem. Ne samo da tega niso spoštovali, tudi niso spoštovali rešitve, ki jo je predsednik stranke dr. Zagožen sam predlagal, da naj državljani sami odločijo na novem referendumu, česar institucije niso zmogle izpeljati v štirih letih debate. V enem tednu so svoje stališče spremenili in podprli Milana Potrča, ki je dve leti zmanj iskal podpore po kuloarjih državnega zbora in je ni dobil. Tako smo prišli do spremembe ustave, ki je ustoličila ravno proporcionalni sistem, ki omogoča frontovsko politiko, ki je Sloveniji prinesla toliko gorja.

Nadaljevanje prihodnjic

nato široko ponavljana v slovenskih medijih (Delo, Dnevnik, Večer 9. avgusta)

Podobne izjave je 17. decembra leta 1997 podal tudi takratni slovenski veleposlanik Dimitrij Rupel Christopherju Hillu, direktorju za evropske zadeve v Državnem varnostnem svetu, in verjetno še ob drugih priložnostih. To nam daje torej razlog, da verjamem, da so ta natolcevanja dirigirana po slovenskem zunanjem ministrstvu.

Prosimo vas, da nam izročite seznam ameriških državljanov, ki zahtevajo povrnitev odvzetega premoženja v Sloveniji, in ki so po mnenju vaše vlade nacistični kolaboracionisti.

Če ne bom od vas dobil odgovora, bom

Škofu Uranu v pozdrav!

Rojaki v Argentini smo bili vedno trdno povezani z našimi koreninami v Sloveniji. Narod, kultura, vera!

Naši verski voditelji so nam vedno poudarjali, in mi smo tudi iz vsakodnevnega življenja uvideli, da je naša vera vezana na naše korenine. Res je, da je mogoče ostati dober katoličan, čeprav nisi navezan na verske navade, pri-nešene iz svoje izvorne de-žele. A ni lahko! Zato so naši škofje v Sloveniji vedno spremljali naše duhovno življenje. Najprej naš dragi mučeniški škof Rožman, za njim pa sta nas obiskala nadškofa Šuštar in Rode ter škof Pirih, da so nas potrdili in utrdili v veri naših staršev.

Zdaj prihaja med nas na pastirski obisk pomožni škof Alojzij Uran. Pred leti je že bil med nami malo časa, toliko da smo se spoznali. Zdaj ga pa sprejemamo z veseljem in ljubeznijo kot našega pastirja in očeta. Prinaša nam pozdrave slovenske Cerkve, katere zvesti sinovi smo, čeprav oddaljeni v prostoru, ne pa v srcu.

Pozdravljeni, škof Uran, ki nam prinašate Marijin blagoslov z Brezj, nadih sv. Nikolaja, ki stoluje sredi Ljubljane, in besede blaženega Slomska.

Hvala vam za vašo ljubezen in trud!

Slovenski utripi

Ko je glavni sekretar NATO nekako preplašil Slovence, da za NATO niso pripravljeni, so zdaj dobili še en podoben namig, ali bolje udarec.

Prihodnji ameriški veleposlanik v Sloveniji Johnny Young je na srečanju s slovenskimi dopisniki v Washingtonu poudaril, da z veseljem pričakuje svoj mandat, ki ga bo začel konec oktobra letos. V pogovoru se je dotaknil slovenskega pridruženja zvezi NATO, in med drugim dejal, da je eden od kriterijev za članstvo Slovenije zanesljivo tudi vračanje odvzete lastnine razlaščenecem.

„Obstajajo kriteriji, ki jih je treba izpolniti. Glede zveze NATO si Slovenija marljivo prizadeva, da jih izpolni, vendar vsi še niso izpolnjeni. Preden lahko zveza NATO obravnava prošnjo za sprejem, bodo morali biti ti kriteriji izpolnjeni, in upamo, da bo Slovenija še naprej kazala enako stopnjo odločenosti, kot jo je ob prvem krogu širitve. Obstaja načrt širitve oziroma Akcijski načrt za članstvo in od Slovenije je odvisno, ali ga bo izpolnila. Nadaljevanje privatizacije, odprtje trga in liberalizacija so pogoji, da se to zagotovi“ je dejal Young.

Slovenski dopisnik Dela v Washingtonu Milharčič si je upal namigniti, da so tisti Slovenci državljanji Severne Amerike, ki zahtevajo povrnitev zaplenjenega premoženja, v resnici „sodelavci okupatorja“. Ta komentar so slovenski časopisi raznesli na dolgo in široko.

Pa so se uredili. Doma lahko šarijo s takimi in podobnimi psovki na drugače misleče demokrate, katerim so komunisti pokradli premoženje, saj Slovenija ni pra-

smatral, da ni nobenega nacističnega kolaboracionista med ameriški državljani, katerih premoženje je bilo konfiscirano po prejšnjem komunističnem režimu.

S spoštovanjem

Vladislav Bevc, dr. fil.
ameriški lastnik premoženja v Sloveniji

vna država.

A po svetu je drugače. Tistih 400 ameriških lastnikov razlaščenega premoženja v Sloveniji pa živi v pravni državi in se ne pustijo zmerjati kar tako od režimskega pisunčka. Kot vidno v pismu, priobčenem tukaj poleg, se eden od njih, Vladislav Bevc, obrača na slovenskega veleposlanika, naj pove, kdo od njih je „kolaboracionist nacistov“. To bodo morali dokazati, a ne pred slovenskimi vprašljivimi sodišči, ampak drugje. Če pa ne bodo nobenega tako označili, bo pa pred sodišči v ZDA dopisnik Dela morebiti odgovarjal za tožbo za razžaljenje časti.

A neglede na slovenske odmeve je jasno, da se slovensko članstvo v NATO odaljuje s hitrimi koraki zaradi prepocasne denacionalizacije (Mimogrede, na sodiščih so dobili že pet tožb proti vrnitvi gozdov Cerkvi).

Doma so uvideli, da ne bo šlo lahko. Sedaj se zunanji minister Rupel že pripravlja tudi na možnost, da se nam bodo zaprla vrata v Evropsko skupnost. Ali bolje rečeno, dobil je priliko, da obdolži Evropo, da nas ne mara k sebi, ko pa dejansko komunisti ne marajo k njim, a tega ne morejo povedati na ves glas.

Dimitrij Rupel v prispevku za Sobotno prilogo časnika Delo meni, da je napočil skrajni čas za razmišljanje o prihodnosti Slovenije v zvezi NATO in Evropski zvezi. Gre za premislek o interesih in možnostih Slovenije v teh organizacijah, poudarja Rupel. Vendarle se v zadnjih mesecih pojavlja vse več nasprotovanj slovenskemu vključevanju v obe integraciji, predvsem v medijih, zato nujno še enkrat „jasno, preprosto in po možnosti prepričljivo odgovoriti, zakaj Slovenija potrebuje NATO“.

Zgleda, da je Slovenija na križišču na svoji poti v Evropo.

Ali bo znala zaradi narodovih koristi pohiteti na poti popravka krivic? Ali pa si bo zaradi zadržanosti sama zaprla vrata pred nosom?

Pismo,

ki ga je Vladimir Bevc postal slovenskemu veleposlaniku v Washingtonu, ZDA, Davorinu Kračunu

Spoštovani!

Med pogovorom novo določenega veleposlanika ZDA Johnnija Younga s slovenskimi periodisti in TV 9. avgusta 2001, je Delov dopisnik v New Yorku Ervin Hladnik Milharčič insinuiral, da naj bi bili ameriški državljani, ki zahtevajo povrnitev razlaščenega premoženja po zakonu iz leta 1991, sodelavci nacistov. Ta insinucija je bila

STRAN 3:

50 let Balantičeve šole

Naša skupnost živi

Rojaki v Miramaru so imeli občni zbor in volitve, kjer je bil za predsednico izvoljena **Nežka Trpin Benavidez**. Dese-to obletnico slovenske državnosti so praznovali z mašo, sledil je program na glavnem trgu.

V Sloveniji je gostovala **nogometna ekipa Zedinjene Slovenije**, ki jo je spremljal predsednik ZS **Tone Mizerit**.

Slovenijo je obiskal tudi otroški **mladinski oktet iz Bariloč - Bariloški vrbčki** - pod vodstvom dirigentke **Lučke Kralj Jerman**. Imel je več koncertov.

V Buenos Airesu je prispel **novi veleposlanik Republike Slovenije Bojan Grobovšek** in že predal poverilne listine predsedniku Argentine. Na letališču so ga sprejeli tudi predstavniki naših društev. Obiskal je že rojake v Slovenski vasi.

Sanmartinska Zveza žena mati je imela svoj **redni sestanek**, na katerem je govorila **Marija Slabe**. Članice Zveze so naredile tudi izlet po mestu Buenos Airesu, med drugim so obiskale gledališče Colon in Mercado de Abasto.

V Slovenski hiši je deloval **gledališki seminar**, ki ga je organizirala Slovenska kulturna akcija pod mentorstvom igralca in pesnika **Toneta Kuntnerja**.

V nedeljo, 22. julija je bilo v Slovenski hiši **srečanje molilk živega rožnega venca**.

Isti dan je bilo odigrano v Slovenski vasi **8. kolo Medkrajevnega turnirja v odbojki**.

V soboto, 28. julija, je **Slovenska kulturna akcija** priredila v Slovenski hiši **kulturni večer**, katerega je vodil igralec in pesnik **Tone Kuntner** ob desetletnici slovenske osamosvojitve, pod naslovom „Pisnik nam govori“.

V soboto, 26. julija in nedeljo 29. julija je delegat prelat **dr. Jure Rode obiskal naše rojake v Miramaru**.

V nedeljo, 29. julija, je bil v Slovenski hiši **občni zbor Mutuala Sloge**.

Isti dan je bilo v Našem domu v San Justu **9. kolo Medkrajevnega turnirja v odbojki**.

V soboto, 4. avgusta, je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **molitvena ura** za prvo soboto.

Isti dan je bilo v Našem domu v San Justu **10. kolo in zaključek Medkrajevnega turnirja v odbojki**.

V nedeljo, 5. avgusta so v **Hladnikovem domu v Lanusu praznovali 49. obletnico doma in 50-letnico šole Ireneja Friderika Baraga**. V kulturnem delu so odigrali igro Paša in medved.

Prav tako v nedeljo, 5. avgusta, je bil v Slomškovem domu v Ramos Mejiji **informativni sestanek Nove Slovenije - Krščanske ljudske stranke**. Vodil ga je **Pavle Novak**.

V petek, 10. avgusta, je bil v Slovenski hiši **predavanje dr. Andreja Bajuka** z naslovom „Slovenija danes in perspektive“. Srečanje je priredila Nova Slovenija.

V soboto, 11. avgusta, je ob zaključku gledališkega seminarja SKA priredila **umetniški večer** pod mentorstvom igralca in pesnika **Toneta Kuntnerja**. Večer sta sestavljala dva dela. Prvi v režiji **Boštjana Modica in Štefana Godca** z naslovom „Iz slovenske poezije“, v drugem delu pa so predstavili igro A. T. Linharta „Županova Micka“ v režiji **Dominika Oblaka**. Prireditelj je bila v Slovenski hiši.

V nedeljo, 18. avgusta je bil v Slomškovem domu v Ramos Mejiji **celodnevni Mladinski dan**.

V Našem domu v San Justu so to nedeljo upokojenci imeli svoje **mesečno kosilo**.

Isto nedeljo je bilo v **San Martinu žegnanje**; najprej je bila sveta maša, nato pa skupno kosilo.

D-ova za tisk. ref. ZS

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Ko se pisec po treh tednih odsotnosti vrne k svojemu opazovanju, žalostno in zaskrbljeno ugotovi, da se j deželi ni prav nič spremenilo. Politika kot „strategija narodnega razvoja“ ne obstaja in gospodarstvo je usmerjeno k enemu samemu cilju: preprečiti popolno kap državnega gospodarstva.

BREZ DEFICITA

Ves napor vlade je danes usmerjen v to smer. Dejansko se na gospodarskem področju ne govori o drugem in tudi ni možnosti drugega izhoda. Medtem seveda tečejo pogajanja z Mednarodnim denarnim skladom (FMI) v upanjo novega dotoka denarja. Govori se od 7 tisoč milijonov dolarjev, ki naj bi jih uporabili predvsem za „ojačitev rezerv“. Že tukaj naletimo na prvi zaplet. Še pred dnevi, ko je odšla argentinska gospodarska delegacija v Washington, se je precej govorilo, da bo ta denar namenjen gospodarskemu razvoju (javna dela, krediti...), sedanja fraza „ojačitev rezerv“ pa dejansko pomeni, da gre za garancijo ali odplačevanje obresti zunanega dolga.

Druga plate te misije je, da bi FMI dal svoj blagoslov na celoten gospodarski program, kot si ga je vlada v zadnjem času zastavila. To pa je prav tako težko dobiti kot denar. Po eni strani je jasno, da se je Argentina zadnja leta (dejansko zadnja desetletja) dosledno pokorila napotkom Mednarodnega denarnega sklada. Po drugi strani pa je treba priznati, da je dogovore in sporazume tudi nenehno kršila. Na primer, sporazumljeni deficiti državnega proračuna so se običajno podvojili v primeri s številko, ki je bila prvotno dogovorjena.

Tako se je Argentina stalno nahajala v prekršku glede določenih ciljev, prosila za „odpuščanje“ in ga seveda vedno prejela. Tem odpuščanjem pa je sledila pokora v obliki vedno trših zahtev, ki jih tudi ni mogla (ali znala, ali hotela) izpolniti, z novimi kesanji, odpuščanji in rastočimi pokorami.

Nekaj takega se ponovno dogaja in ni jasno, ali FMI verjame v „deficit cero“, ki ga obljublja vlada, ali ne. Nekaj ugodnosti je sicer argentinska delegacija že dosegla. Prva je ta, da se bo kontrola sklada nad argentinskimi državnimi računi izvajala šestmesečno (ne trimesečno, kot je bilo prvotno določeno), in da bosta prva dva roka zadnji semester letošnjega leta in prvi semester prihodnjega. Tako Sklad dejansko oprostí grehe, ki so bili storjeni v prvi polovici letošnjega leta.

VSJ MALO ODDIHA

Seveda se vladi zelo mudi, da bi bil dogovor čimprej podpisan, ali vsaj, da bi Sklad objavil dosego sporazuma. Država namreč prestaja vsaj kratek oddih v hudih težavah, ki so jo zadnje časi gnjavile. Borza si je prejšnji teden nekoliko opomogla in riziko države je tudi spoznavno padal. „Blagoslov“ sklada bi to tendenco še ojačil in nekoliko daljši oddih bi bil zagotovljen.

Medtem skuša izvesti ofenzive na najbolj konfliktnih področjih. Zadnji teden se je zlasti mnogo pisalo o „privilegiranih“ pokojninah, ki stanejo državo letno okoli 800 milijonov dolarjev. Teh pokojnin v Argentini poznamo dvoje vrst: prva je posledica politične dejavnosti kot skup upokojenih poslancev, senatorjev in drugih funkcionarjev. Druga vrsta pa so državljani, ki niso imeli za upokojitev potrebnih pogojev, imeli pa so dobre politične stike („strice“ na visokih mestih), ki so jim po raznih stranpotih pripomogli do pokojnin. Zapiši-

mo še, da te pokojnine običajno niso „minimalne“, marveč so precej mastne. Bivši predsednik Alfonsín, na primer, prejema nekaj čez 10.000 dolarjev mesečno. Kolikšni so na splošno ti prejemki kaže dejstvo, da hoče sedaj vlada z zakonom omejiti njih višino do največ 3.100 dolarjev mesečno.

Tudi sicer ni miru na notranji fronti. Tako zvezna vlada kot provincijske oblasti imajo težave, ker ni denarja niti za osnovne plače uradništvu. To se maščuje v obliki stavk, kjer prednjačijo učitelji in profesorji.

Z druge strani pa prihaja pristisk s strani brezposelnih, ki zapirajo ceste in izvajajo razne blokade. „Piqueteros“ so tako postali sestavni del politične in socialne vsakdanjosti. Smo pa lahko zasledili nekaj premikov na tem področju. Vlada je sklenila, da bo odvzela upravo podelitve skladov za brezposelne tistim organizacijam, ki pritiskajo na ljudi, da se udeležijo blokad. Grozijo jim namreč, da če se protestov ne udeleže, jih prihodnjic ne bo na seznamu za podpore. Ker je podelitev teh fondov, kot tudi izvedba blokad postala pretežno politične narave, je zadnji čas, da se nekaj ukrene.

Seveda bi bilo treba podobne ukrepe izvajati še na marsikaterem drugem področju. Vlada je napovedala, da bo skušala ugotoviti med državnimi uradniki, koliko je takih, ki samo vlečejo plače, na delovnem mestu se pa nikoli ne pokažejo (takoimenovani „ñoquis“). To so napovedovale in si prizadevale (?) vse civilne vlade od leta 1983 naprej, pa doslej nobeni ni uspelo.

KORUPCIJA IN DIALOG

Pretekli teden je pa prišlo do posebne dogodka. Svoj čas smo omenili, da so iz Združenih držav sodnijski organi poslali v Argentino veliko količino dokumentacij, povezanih s pranjem denarja in denarnimi nalogami v razne ameriške banke. To dokumentacijo je pregledovala posebna parlamentarna komisija pod predsedstvom poslanke Elise Carrió. Pretekli petek je objavila neko predhodno poročilo, v katerem vsaj v grobih potezah nakazuje velekorupcijo, ki je pretekla leta vladala v Argentini.

Zanimivo je, da so od desetih članov komisije to predhodno poročilo podpisali le štirje. Ostali ali niso soglašali, ali pa so se enostavno izgovorili. Tudi vlada je poročilo označila negativno, ker so v sumnjo zapletene nekatere javne osebnosti, med njimi gospodarski minister Cavallo.

Elisa Carrió je ena najbolj presenetljivih osebnosti sedanje argentinske politike. Zapišimo le, da je bila večkrat izvoljena kot poslanka radikalne stranke za provinco Chaco, a se je zadnje čase „preselila“ v prestolnico. Zaradi nesoglasja z vladno gospodarsko in socialno politiko je izstopila iz radikalne stranke in ustanovila lastno politično formacijo ARI. Trenutno se je odpovedala vsaki kandidaturi, čeprav ima tako v provinci Buenos Aires kot v prestolnici sijajne izgledne na uspeh. Poleg tega je doživela neke vrste „spreobrnjenje“ v katolicizem in meša mistično zadržanje s skrajno aktivno naravo, pa levičarske ideje z evangeljskim primesom. Na splošno opazovalci smatrajo, da je vestna, poštena in za resnico in pravico zavzeta oseba. To predhodno poročilo je le začetek njene borbe proti korupciji.

Z druge strani pa je argentinska škofovska konferenca ostro in resno opozorila, da težko socialno stanje in pomanjkanje dialoga med posameznimi sektorji, ogrožata bodočnost naroda in države. Poziva k resnosti v ukrepih in dialogu. Vprašanje je, ali bo poziv ponovno (kot že tolikokrat), naletel na gluha ušesa.

Obisk dr. Andreja Bajuka

Prejšnji teden je rojake in člane stranke obiskal predsednik Nove Slovenije in bivši predsednik slovenske vlade dr. Andrej Bajuk. Z njim je prišla tudi njegova soproga Katica Grintal Bajuk. Sprejela sta ga predsednik območja ing. Jernej Dobovšek in prof. Tine Vivod.

Veseli smo bili svojega sorojaka, ki je svojo mladost preživel v Mendozu, in ki se je po svojem povratku v rojstno domovino Slovenijo po visoki službi v mednarodnih agencijah posvetil domovini. Sodeloval je pri pomladnih strankah, od njih dobil mandat za predsednika vlade, pozneje pa je ustanovil lastno stranko Novo Slovenijo - Krščansko ljudsko stranko, ki je na volitvah dobila med Slovenci v Argentini veliko večino glasov.

V Argentino je prišel v četrtek, 9. avgusta, še isti dan se je sestal z izvršnim odborom Nove Slovenije, območje za Argentino in Južno Ameriko.

Drugi dan je obiskal novega slovenskega veleposlanika Bojana Grobovška, se sestal z argentinskimi novinarji (nekateri časopisi so prinesli pogovor npr. La Prensa), zvečer pa se srečal z rojaki v Slovenski hiši, kjer je položil venec pred spomenik in nato imel predavanje „Slovenija danes in perspektive“.

Soboto je posvetil obisku naših domov. Obiskal je osnovne šole v Ramos Mejiji in v San Justu, popoldan pa srednješolski tečaj. Zvečer se je udeležil umetniškega večera SKA in igre Županova Micka, pod mentorstvom Toneta Kuntnerja.

V nedeljo se je udeležil maše v Slovenski vasi in si ogledal naselje, dom in delo

lazaristov z Zavetiščem, opoldan je bil na kosilu v Našem domu v San Justu, obiskal Rožmanovo zavetišče, zvečer pa je prišel na Mladinski dan v Ramos Mejiji.

Zadnja dneva v Buenos Airesu je izrabil za obisk pri čast. konzulu Hermanu Zupanu in za srečanje z Zvezo slovenskih mater in žena, zvečer pa se sestal s Koalicijo Slovenija. V torek je še obiskal podjetje Iskratel, nato pa je odletel naprej v Mendozo na obisk družine.

Želimo mu veliko uspeha pri graditvi demokracije v Sloveniji, mi pa mu zagotavljamo vso podporo pri njegovem delu!

BREZPOSELNOST V EZ

Brezposelnost v državah evroobmočja in v EZ se maja v primerjavi z aprilom ni spremenila. V državah EU je bila maja 8,3%, na letni ravni pa se je znižala za 0,6%. V državah EZ je stopnja brezposelnosti maja dosegla 7,6%, medtem ko je maja lani znašala 8,3%. Najnižje stopnje brezposelnosti so zabeležili na Nizozemskem (2,3%; podatki so za april), v Luksemburgu (2,4%), Avstriji (3,7%), na Irskem (3,8%) in Portugalskem (3,9%), medtem ko Španija z 12,9% stopnjo brezposelnosti ostaja na vrhu lestvice brezposelnosti v EZ. - V Sloveniji se brezposelnost vrtila okoli 10%.

ODSTOP V BOLIVIJI

Bolivijski predsednik Hugo Banzer je odstopil. Predsedniške posle je prevzel podpredsednik Jorge Quiroga, 41-letni tehnokrat in dober Banzerjev sodelavec. 75-letni Banzer ima namreč raka na pljučih in jetrih.

Slovinci v Argentini

NAŠ DOM SAN JUSTO

Slovenska osnovna šola „France Balantič“ praznuje

Petdeset let življenja ustanove, kjer še vedno zveni slovenska beseda in klije z vso močjo volja do življenja. Želimo in hočemo predajati vrednote mlajšim rodovom!

Začetki naše šole segajo prav do leta 1951. Bili so težki, naj si bo glede prostora ali učil. A ljubezen do izgubljene domovine in neizmerno prestano trpljenje je rojake povezovalo. Utrdila se je zamisel in sklenili so: ustvariti moramo prostor, kjer bodo otroci prejeli to, kar so v nas s silo hoteli zatreti. Slovenska šola naj bi bila živa priča, ki bi posredovala otrokom verske vrednote, ljubezen do slovenskega jezika in zgodovino naroda, ki je toliko pretrpel pod komunizmom.

Prve prostore smo dobili v argentinskem župnišču. Ker pa tu včasih ni bilo prostega kotička, smo iskali zatočišče v privatnih hišah - v Gregčevi gostilni ali pri Tomažinovi. Otroci so bili razdeljeni v skromni dve skupini.

Šele leta 1956 je šola dobila stalne prostore v Našem domu v San Justu. 5. novembra je bilo v domu otvoritveno slavlje. Leta 1966 so bili dograjeni štirje šolski prostori. Denar za zidavo je v največji meri zbral odbor staršev (predsedoval mu je Albert Malovrh) pri družinah šolskih otrok. Tudi razrede so starši opremili. Za vsakega otroka so starši prispevali za stol in za Polovico mize. 28. avgusta so bili blagoslovljeni novi šolski prostori.

Pouk je bil v začetku ob ponedeljskih popoldne, ko so otroci prišli iz argentinskih

šol. Ko so v argentinskih šolah vpeljali proste sobote, smo slovenske šole prestavili na ta dan.

Težko je bilo tudi z učnimi pripomočki. Za mlajšo skupino je bil učbenik iz taborišča; za večjo skupino pa smo si morali sami pomagati. V pomoč so bile mesečne šolske seje, na katerih se je pripravljala učna snov. Pomagala sta največ starejša učitelja Aleksander Majhen in Martin Mizerit. Pozneje so izšli štirje pomožni zvezki, ki jih je pripravila Anica Šemrov. Leta 1968 je učiteljska skupina izdala knjigo Zdomski živžav, v naslednjih letih pa je pripravila knjigo Slovenski svet za višje razrede. Tako smo dobili osnovne pripomočke pri učenju.

Sanjuško šolo smo poimenovali po pesniku in mučencu Francetu Balantiču. Želeli smo, da učenci v tem mladem mučencu in pesniku najdejo vzor zvestobe in ljubezni do vsega slovenskega in, da bodo v njegovi žrtvi za vero in domovino našli v njem oporo.

Pouk sta prevzeli učiteljici Mija Markež (ki je čez nekaj let prevzela šolo na Prista-

vi) in Angelca Klanšek, ki je nato 50 let nepretrgoma vodila to šolo. Prvi katehet je bil Štefan Novak, naslednja sta bila prelat Franc Novak, prelat dr. Alojzij Starc, sedanj pa je Toni Bidovec.

Vseh učiteljev, ki so in še poučujejo, je okoli 55; od teh je 40 rojenih že v Argentini. Sedanji učiteljski zbor sestavlja katehet Toni Bidovec in 14 učiteljic: voditeljica Angelca Klanšek (poučuje tudi 7. in 8. razred), Ivana Tekavec (7. in 8. razred), Danica Malovrh (5. in 6. razred), Irena Urbančič Poglajen (4. razred), Bernarda Krajnik (3. razred), Lučka Oblak (2. razred)

ce, vsakoletna zaključna prireditev s prihodom sv. Miklavža, krajevne šolske proslave ob razglasitvi samostojne Slovenije, učiteljski dan, ki je posvečen blaženemu škofu Slomšku, in pri skupnih šolskih proslavah (trikrat na leto).

Veliko zaslugo je imel pri uspehu šolskih prireditev pokojni režiser Frido Beznik. Hvala Bogu hodijo po njegovih stopinjah že mlade moči. Za opremo odra je vedno na razpolago naš scenograf Tone Oblak, odbor staršev ter učiteljski zbor.

Važna je tudi zaposlitev otrok med počitnicami. Dvakrat na teden se otroci

in Marija Zupanc Urbančič (1. razred). Veronika Malovrh, Saši Urbančič, Marjana Klarreich in Marta Petelin skrbijo za višjo ter nižjo skupino otroškega vrta. Pevske skupine pa so prevzeli Marija Krajnik Štrubelj, Marko Štrubelj, Marjana Modic ter Ani Mehle. Skozi vrsto let, kar 35, nam je bila v splošno pomoč Ivanka Puhek.

Vseh otrok, ki so v petdesetih letih obiskovali šolo, je okrog 750. Letos šteje šola 124 učencev in je tako najštevilčnejša izmed slovenskih šol v Argentini.

Poleg rednih predmetov (verouk, slovenščina, slovstvo, zgodovina, zemljepis, petje) pripomorejo k uspešnosti slovenskega pouka mnoge prireditve: pevski in recitacijski nastopi in številne otroške igre. Nekatere prilike, na katerih otroci nastopajo so: očetovski dnevi, Balantičeve obletnice

zbirajo v Našem domu in pod vodstvom strokovnih oseb izdelujejo najrazličnejša ročna dela. Pri teh „počitniških dnevih“ je tudi poskrbljeno za razvedrilo na kopalnišču. Ob koncu počitnic se pripravi razstava ročnih del. Enkrat letno pa imajo vse slovenske šole skupni izlet.

Cilj naše šole je posredovanje slovenskih in krščanskih vrednot. Ni le goli pouk - predajanje informacij - pač pa vzgoja. Zato se tudi starši dvakrat na leto zbirajo in na sestanku sodelujejo pri razpravi o aktualnih vzgojnih temah. Ves čas sloni naše delo na prostovoljnem delu ter idealizmu. Nobepla plača ne bi bila dovolj, da bi poplačala slovensko besedo iz ust naših otrok. Tečaj je le dopolnilnega značaja, saj se otroci najprej učijo slovenščine doma, kot prvi

Nad. na 4. str.

Nekaj novic iz Miramara

OBČNI ZBOR

V Miramarskem slovenskem domu smo imeli občni zbor in volitve v nedeljo, 25. marca 2001. Arhitekt Jure Mihelič je odpri zbor in podal poročilo od pretekle dobe, ko je bil predsednik Doma. Na ogled so bili vsi računi za opravljeno delo. Po kratki debati smo pričeli z volitvami.

Volitve so pokazale sledeči rezultat:

Predsednica Nežka Trpin Benavidez, podpredsednik Lojze Trpin, tajnik arh. Jure Mihelič, namestnica Meti Japelj Mihelič, blagajnik Ludvik Mandel, namestnica Anica Gornik Arrobidart, odbornika Jure Demšar in Janez Gornik, namestnika Anica Trpin Čares in Franc Gornik, preglednik računov Anton Japelj.

PRAZNIK DRŽAVNOSTI

Praznovali smo 10. obletnico naše slovenske državnosti. V ponedeljek, 25. junija smo se zbrali v naši farni cerkvi, kjer smo imeli mašo. Ob koncu maše smo vsi skupaj zapeli: Hvala večnemu Bogu.

Prvo nedeljo v juliju pa smo imeli narodni program na glavnem trgu našega mesta. Zbrali smo se ob spomeniku naše zastave. Program je vodil arh. Jure Mihelič, tu je na kratko in lepo povedal, zakaj smo se zbrali. Pričeli smo z argentinsko himno, potem pa je sledila naša lepa slovenska himna. Vsi navzoči so sodelovali, da se je dobro slišalo. Navzoč je bil tudi naš mestni župan dr. Enrique Honores. Spremljali so nas še druge narodnosti s svojimi zastavami. Župnik naše fare je prebral za to primerno berilo, nas lepo pozdravil in nam dal svoj blagoslov.

Položili smo vence pred spomenik San Martina in spomenik naše zastave. Dekleta in žene, oblečene v narodne noše, so vsem navzočim podelile slovenski šopek.

Glavni govor je na kratko a globoko povedal Lojze Trpin. Ob koncu govora je poudaril pomen te slavnosti za vse vnuke in rojene otroke tukaj: da naj se nikoli ne sramujejo dejstva, da so potomci ljudi, ki so vedno veliko trpeli za svojo domovino.

Zadnje njegove besede so sledeče: „Naj živi Argentina, naj živi naša domovina Slovenija!“

Skoraj ni bilo očesa, da ne bi bilo solzno, čutili smo se ponosni in srečni, da imamo svobodo, da lahko dokažemo svoja čustva.

Opoldan smo imeli v Domu skupno kosilo. Zbralo se nas je okoli 70 oseb. Potem smo še odkrili sliko Janeza Trdina, po katerem se imenuje naša šola. Za to priliko je Anton Japelj opisal njegov življenjepis. Preživeli smo lep dan in proti večeru šli vsak na svoj dom v sreči, da smo dočakali ta dan!

DUŠNOPASTIRSKI OBISK

Obiskal nas je glavni duhovni vodja prelat Jure Rode. V soboto, 28. julija je najprvo obiskal vse bolne in ostarele ljudi, enako tudi druge družine.

V nedeljo, 29. julija ob 9. uri smo imeli mašo. Navzoči so bili tudi rojaki iz Buenos Airesa, ki so preživljali tukaj zimske počitnice. Vsi rojaki iz Miramara se dr. Rodetu za to žrtev iz vsega srca zahvaljujemo.

Lep pozdrav!

Trpin

„DOBER DAN, PRISTAVA!“

V nedeljo, 22. julija nas je obiskal pesnik in gledališčnik Tone Kuntner z ženo Sonjo. Po maši in zajtrku smo posedli okoli njega in poslušali domovinsko navdušenost, ki je kar vrela iz njega. V informalnem gostinskem prostoru je z zanosom, ki je bil več kot igralski, nizal tekste Prešerna,

Cankarja in tudi svoje. Začel pa je s pozdravom, ki je bil v zvezi z njegovim prvim obiskom na Pristavi, ko je dr. Julij Savelli v dobrodošljico vpletel naslov njegove pesniške zbirke Lesnika.

Torej z velikim zanimanjem smo sledili znanim in manj znanim tekstom velikanov

naše besede v prosti, neprisiljeni obliki, ki je kazala na globoko sožitje med tekstom in osebnim Kuntnerjevim prepričanjem.

Srečanje je dopolnil še prost razgovor o domovinski zavesti, skrbi za čistočo slovenskega jezika in razvoju Kuntnerjeve patriotske zavesti. Tudi za bolj privaten pomenek je bila prilika, ga. Sonja pa si je še ogledala zeleni del Pristave in biser - mogočni ombu.

GB

New York Times: Slovenija - Evropa v malem

Časnik New York Times v nedeljski turistični prilogi 4. avgusta objavlja obsežen prispevek o Sloveniji, ki sta ga po obisku ameriškega predsednika Georja Busha pripravila časnikarja Frank Bruni in Alan Krauss.

Gre za doslej najboljši prispevek v omenjenem časopisu o Sloveniji, avtorja pa do podrobnosti in z laskavimi besedami ter številnimi fotografijami opisujeta Triglavski narodni park, Ljubljano in Primorsko. Podobno kot je storil predsednik Bush, tudi New York Times bralcem priporoča, naj obišejo Slovenijo.

Podobno prilogo o Sloveniji bo v nedeljski izdaji objavil tudi Seattle Times. New York Times objavlja hkrati tudi vse potrebne podatke o potovanju v Slovenijo, ki jih je prispeval Turistični urad v New Yorku.

Frank Bruni v prispevku z naslovom „Neodkriti dragulj na Jadranu“ piše, da je Slovenija čista, prijazna in učinkovita država z evropskim šarmom, ki združuje vse, kar je v Evropi najboljšega, brez pretiranih množic obiskovalcev. „Če ne veste, kje je Slovenija, se lahko malce potolažite s tem, da je bil predsednik Bush do pred kratkim v enakem položaju. Med predsedniško kampanjo je slavno zamešal Slovenijo s Slovaško, ki je nekaj povsem drugega. Vendar je Bush Slovenijo obiskal kot peto državo na svojem prvem obisku Evrope,“ piše Bruni in dodaja, da je sam ostal tudi po Bushovem obisku in odkril najboljšo, kar je

v Evropi, brez najslabšega občutka, da se nekaj veličastnega spreminja v velik zabavišni park.

„Le malo je takega, kar se spleča iskati po Evropi, česar ni v Sloveniji. Slovenija ima na stotine gradov, hribov in pas Jadranskega morja, barčkov na prostem, modernih trgovin in prijaznih ljudi,“ med drugim pravi Bruni in posebej omenja Piran z evropskim šarmom in kozmopolitsko Ljubljano, po kateri se je užitek sprehajati ob pogledu na Ljubljano in vrhove bližnjih gora.

Časnikar Alan Krauss se je posvetil raziskovanju slovenskega naravnega bogastva, predvsem Triglavskemu narodnemu parku. „Slovenija je miroljubna in napredna država, katere kratka zgodovina politične entitete je obogatena s posebno, stoletja dolgo kulturno dediščino,“ piše Krauss in nadaljuje z opisovanjem lepote Triglavskega narodnega parka, prelaza Vršič, soteske Vintgar, Kranjske Gore, slapa Peričnik, Aljažvega doma in Triglava. Avtor omenja tudi prizorišče bojev iz 1. svetovne vojne, ki jih je v knjigi Zbogom orožje opisal Ernest Hemingway, Rusko kapelico, dolino Soče, Trento, arboretum Juliana, Kobariški muzej in Ljubljano.

Oba avtorja so navdušili urejenost Slovenije, odsotnost gneče, pijača in hrana v slovenskih gostilnah ter vse druge pritiskline, brez katerih ameriški turisti ne morejo, kot so bančni avtomati, dobro založene trgovine in taksiji.

Misli ob 29. obletnici Rožmanovega doma

Starost vztrajno trka na naša vrata življenja, medtem ko smrt vedno bolj redči zdomske vrste prve generacije. Ne eno ne drugo ne moremo ustaviti. Pri vsem tem obletavajo človeka kar naprej razmišljanja o smislu življenja, o smrti, zastavlja si različna vprašanja, zlasti glede starostnega problema: Kdaj je človek star in s kolikimi leti? Nekateri strokovnjaki trdijo, da se začne človek starati takoj ob rojstvu. A drugi menijo, da je človek toliko star, kot se počuti, saj vidimo okoli sebe „mlade starčke“ in „stare mladeniče“. A v kakšnem ritmu se končno spreminja starostna doba?

Pred dvatisoč leti, bi rekli v Kristusovem času, so ljudje umirali v povprečni starosti 22 let. V štirinajstem stoletju se je doba podaljšala na 33 let, v začetku 20. stoletja pa je bila povprečna starost umrlih že 43 let. Na pragu novega stoletja ali tisočletja pa se je zaradi splošnega napredka zlasti v zdravstvu že v preteklem stoletju pričakovana življenjska doba povzpela na 70 ali še več let. Kot vidimo in tudi sami doživljamo, starost napreduje mimo naše volje, z vso prodornostjo in vedno večjo hitrostjo, spreminja naše bio-psihično stanje in naše mesto v družbi.

Brezdvomno pa hitrost staranja zavisi od najrazličnejših dejavnikov. Zavisi predvsem od prejšnjega obdobja človeka, le - če je ta preživel srečno otroštvo, mladost, zrela leta, - potem ima veliko možnost da bo tudi njegova starost temu primerna. Na vsakega človeka vplivajo notranji biološki dejavniki in dejavniki iz okolja. Človek postane šele v poznih letih integrirana osebnost, saj realno spreminja svoje življenje,

kritično ocenjuje svet in dogajanja okoli sebe. Najbolj zgrešena predstava nekaterih pesimistov je, da s starostjo stopimo v kot in da potem križem rok čakamo na milost drugih, sami sebe objokujemo in končno čakamo na smrt.

Življenje in životarjenje pa sta dva različna pojma. Prepustiti svoja leta kar tako svoji usodi, je znamenje popolnega slabiča. Res je tudi, da nič na svetu ne stori človeka tako starega, kakor strah pred starostjo. Pred nami so dolga leta, morda desetletja. Bomo vzdihovali deset, dvajset let? Kaj ni lepše zgrabiti tudi to življenje, mu dati smisel in iz njega napraviti nekaj lepega? Zato proč z bojznostjo. Dajmo vrednost svoji starosti. Hote, zavestno razmišljajmo, kakšno dragodenost nam prinaša. In končno ni vprašanje koliko je kdo star, marveč kako je star. Že po šestdesetih letih je predurmi zadnje obdobje, morda najmirnejše, morda celo najlepše obdobje. Dobre starosti ni mogoče improvizirati, ampak jo je treba pripraviti. In še mnogo prej!

Take in še neštete druge misli spreletavajo pisca teh vrstic. Morda zato, ker živi v okolju, kjer se mu dnevno nudi prilika za opazovanje starostnikov. Vsak s svojo življenjsko zgodbo, izkušnjami, tegobami in z optimističnim ali pesimističnim gledanjem. A vsi kot ena sama velika peštra, složna družina. Vsi zadovoljni, vsi srečni, da lahko živijo nemoteno v naravnem in domačem okolju razmeroma srečno, sproščeno in aktivno starost. Da, tudi v Rožmanovem domu je lahko starost lepa. Le prav jo je treba vrednotiti in tudi živeti.

Tone Šušteršič

NOGOMETNA TURNEJA 2001

Mimo športnih izidov

Morda v Sloveniji nogomet ni najbolj priljubljen šport (vprašanje seveda ostaja odprto), a nedvomno je najbolj priljubljen v Argentini. Naša slovenska skupnost ni izjema v tem. To je jasno pokazala turneja nogometne ekipe Zedinjene Slovenije, ki je med rojaki vzbudila tolikšno zanimanje, kot že dolgo ne kak skupinski obisk domovine. Ljudje so kar mrzlično sledili turneji, najsib po internetu ali v radijskih poročilih, potem pa še iskali podrobne informacije na straneh našega lista. Če bi izvedli anketo, bi prav gotovo pokazala, da so bila ta poročila najbolj brani članki v zadnjih tednih.

Največ zanimanja je bilo seveda posevečenega športnim rezultatom. To je naravno, a prav v tem je bilo zaznati v skupnosti nekakšno razočaranje. „Pričakoval sem, da jim boste 'pobarvali obraz' onim tam,“ je nekoliko prizadeto izjavil prijatelj, ki mu končne številke niso šle v račun. On in mnogo drugih so pač imeli napačne pojme o položaju nogometa v Sloveniji.

Čeprav pride podrobna analiza nogometa v Sloveniji na vrsto kdaj kasneje, bi danes zapisal, da so daleč tisti časi, ko je bila v tem športu Slovenija neke vrste pastorka. Danes se na tem področju zelo resno dela in ni govora, da bi popolnoma amaterska ekipa, kot je bila naša, mogla „pogaziti“ slovenske semiprofessionalce druge in tretje lige. Uspehi, zlasti po prvih tekmah, aklimatizaciji in spoznanju njihove igre, so bili presenetljivo dobri. Ob tem je seveda treba priznati vestno pripravo in organizacijo, ki jo je izvedlo tehnično vodstvo naše ekipe, brez katerega bi se lahko turneja končala prav tragično.

A se mi zdi, da so rezultati drugotnega pomena spričo važnih dejavnikov, ki so bili sestavni del te turneje. Športni podvig te skupine nogometašev je pokazal mnogo drugih važnih stvari. Najprej je bilo jasno,

da ni isto turneja pevskega zboru, folklorne skupine, kulturne delgacije ali obisk seminarja, kot pa športna delegacija, kjer je tekmovalje in s tem borba za zmago ali poraz bistveni sestavni del. To bo treba imeti pred očmi tudi v bodoče, ko se bodo (če se bodo) taki obiski ponavljali, pa naj bo v nogometu ali odbojki, o čemer se že „sanja“.

Druga važna plat je, da se ravno preko športa lahko navežejo lepi stiki, utrdijo povezave in se naša skupnost vredno predstavi pred delom naroda v domovini, ki bi bil po drugih poteh nedosegljiv. Tako so mnogi, ki sicer niso imeli pojma o Slovenicah v Argentini, lahko zvedeli o našem obstoju, življenju in delu. Vsevrstnih vprašanj, tako s strani voditeljev različnih nogometnih klubov kot tudi političnih osebnosti in gledalcev sploh, je bilo na pretek.

Medsebojno spoznavanje tako lahko obogati nas v zdomstvu kot tudi one v domovini. Tukaj mislim tudi na različne načine doživljanja tako športnega tekmovalja kot rezultatov. Do izraza je prišla zlasti različna temperamentnost enih in drugih. V naši delegaciji je prevladalo „latinsko“ čutenje, ki se je zelo razlikovalo od slovenske „mirnosti“. V tem je bil zanimiv komentar Matjaža Jakopiča (direktor tehničnih zadev Nogometne zveze Slovenije), ki je bil naš stalni in nadvse prijazni in ustrežljivi spremljevalec. Z občudovanjem je hvalil prešernost naših igralcev pred tekmami, med njimi in po njih, medtem ko se je pritoževal, da slovenskih ne pretresejo ne zmage ne porazi.

Zlasti pa je treba poudariti, da je ta prvi korak lahko začetek novega načina povezovanja ne le med našo skupnostjo in matično Slovenijo, marveč tudi med različnimi izseljenski skupnostmi. Ob turneji nogometne ekipe „Zedinjena Slovenija“ iz Ar-

Literarni natečaj Mladike

Tržaška revija Mladika je razpisala 30. nagradni natečaj za izvirno, še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi. Natečaj je odprt vsem, ne glede na bivališče.

Pogoj za sodelovanje je deset tipkanih strani proznega teksta oziroma izbor največ desetih pesmi iz cikla poezij. Avtorji naj svoja dela pošljejo v dveh izvodih A4 formata na naslov Mladika, ulica Donizetti 3, 34133 Trst. Zadnji rok oddaje je 15. december.

Ocenjevalna komisija v sestavi pisatelj Alojz Rebuta, prevajalki in kritičarki Diomira Fabjan - Bajc in Ester Sferco, Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver bo podelila po tri nagrade za prozni oziroma pesniški tekst. Izid natečaja bodo razglasili ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, na javni prireditvi in po časopisju.

Revija Mladika bo nagrajena dela objavila v letniku 2002, objavili pa bodo lahko tudi nenagrajene prispevke, ki bodo po mnenju komisije za to primerni.

gentine je ponovno prišla na površje prvotna ideja o prvenstvu slovenskih nogometnih ekip iz raznih dežel sveta.

To iniciativo je povzela po eni strani Mariborska nogometna skupina (ki je prvotno zastavila idejo), po drugi pa sama Nogometna zveza Slovenije, ki se je tudi po sedanji uspeli izkušnji navdušila za izvedbo tega projekta. Zamisel predvideva sodelovanje šestnajstih moštev, večinsko iz držav vseh kontinentov, delno tudi iz zamejstva in Slovenije, v neke vrste „svetovnem prvenstvu“ slovenskih izseljencev.

Kako pozitivna bi bila ta izvedba, kako šport povezuje in tudi utrjuje zavest pripadnosti skupnemu slovenskemu svetu, ni

Slovenska osnovna...

Nad. s 3. str.

jezik. K nam prihajajo, ko so že tri ali štiri leta stari ter tja do dvanajstega leta. Pouk je ob sobotah dopoldan; vse priprave za šolske ure, seje in vaje pa potekajo med tednom.

Ker so zadnja leta šolski prostori postali pretesni in nam jih je nekaj primanjkovalo, se je odbor staršev odločil, da bi te prostore razširil in dozidal nove. Z odborom Našega doma so pričeli z zahtevnim delom. S skupnimi močmi se da marsikaj narediti. In danes se lahko veselimo pokritega dvorišča, ki nam je bil tako potreben otroci pa se že sprašujejo, kdaj bodo smeli uriti svoje bistrice glavice v novih razredih.

Vsi smo pripravljene žrtvovati nekaj osebnega časa v korist naših otrok. Brez enotnega in skupnega dela družin, učiteljev, pomočnikov in končno naših otrok, bi bila naš trud in skrb zaman. Bog poplačaj vsem, ki so na kakršni koli način pripomogli k uspehu 50 let nepretrganega delovanja!

Šola Franceta Balantiča

treba še posebej poudarjati. Na tej ideji so vztrajale tudi vse osebnosti, ki so nas sprejele ali obiskale, od nadškofa in metropolitana mons. Rodeta, pa do našega „argentinskega“ rojaka dr. Andreja Bajuka.

Važna pa je še druga varianta. Ti stiki lahko mnogo pripomorejo tudi k uveljavitvi slovenskega nogometa v svetu, saj na podlagi sedanjega poznanstva Nogometna zveza Slovenije vzpostavlja stik tudi z Nogometno zvezo Argentine (AFA) in skuša tudi organizirati (po posredovanju vodje in trenerja Herija Zupana) srečanje med slovensko in argentinsko nogometno reprezentanco. Za koga bomo tedaj navijali?

Tone Mizerit

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

MLADI NA OBEH STRANEH MEJE

V Novi Gorici snemajo dokumentarni film, ki bo v 50 minutah prikazal življenje mladih na obeh straneh meje. Film nastaja v produkciji italijanske televizijske hiše RAI, deželnega sedeža za slovenski program (RAI 3). Režiserka Katja Colja je zbrala nekaj mladih študentov, dijakov, športnikov, umetnikov, zaposlenih in brezposelnih iz Nove Gorice in Gorice.

NOVE ZNAMKE

V seriji znamk Sadne vrste na Slovenskem so izšle tri nove znamke z nazivno vrednostjo 50 tolarjev, na katerih so upodobljeni motivi breskev. Znamke, ki prikazujejo ta sočen in v Sloveniji dokaj razširjen sadež, je oblikoval Matjaž Učakar, predstavljene pa so bile 22. julija v okviru praznika goriških breskev v Prvačini.

NI ZDRAVO MEŠATI PIJAČ?..

Pivovarna Laško in družba Radenska sta kupili četrtinski delež v ljubljanski Pivovarni Union, od tega ima družba iz Radencev v svojih rokah 13,023% omenjenih delnic, Pivovarna Laško pa 11,97%. Cilj tega nakupa je konsolidacija razmer na področju proizvodnje in prodaje brezalkoholnih pijač ter piva. Za nakup sta se družbi odločili, ker sta prepričani, da bosta z omejenim nakupom delnic Pivovarne Union, povečali sposobnost tržnega prodora na trge jugovzhodne Evrope, poleg tega pa se bo tako okrepila tudi konkurenca tujim sorodnim družbam na omenjenih trgih.

V MARIBORU SPET PRISTAJAJO

Mariborsko letališče je od četrtka znova odprto za letalski promet. Stečajni upravitelj Aerodroma Maribor Majdi Jaki je obratovalno dovoljenje okrog 13. ure izročil vodja službe za letalstvo na republiški upravi za civilno letalstvo Predrag Sekulič, Jakijeva pa je o tem nemudoma seznanila

ve letalske prevoznike v Evropi in nekatere turistične agencije v severovzhodni Sloveniji. Po besedah Jakijeve je svoj prihod že najavilo prvo tovorno letalo.

KRKA CRKA?

Strokovnjaki Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto so konec junija na 16 lokacijah odvzeli vzorce iz reke Krke zaradi ugotavljanja primernosti za kopanje in ugotovili, da je Krka pogojno primerna za kopanje. Analiza je še pokazala, da voda ni pitna, po kopanju pa strokovnjaki zavoda priporočajo tuširanje z neoporečno vodo, o čemer bi morali biti obveščeni tudi kopalci. Od 16 kopalšč od izvira reke do kopalšča v Brežicah samo pri treh - pri Zagradcu, Soteski in Straži - niso ugotovili napak.

JEHOVCI V SLOVENIJI

V okviru tridnevnega srečanja pod geslom Učitelji božje besede so slovenske Jehovove priče v prenosnem bazenčku pred ljubljansko dvorano Tivoli s popolno potopitvijo pod vodo krstili 21 novih članov. Krst je bil osrednji dogodek tridnevnega srečanja, posvečenega biblijskemu izobraževanju in poučevanju biblije, ki ga je v tivolski dvorani priredila 1900-članska slovenska skupnost Jehovovih prič.

SLOVENSKA RAKETA

Modelarsko padalsko društvo Challenger je z vojaškega poligona Poček pri Postojni poskusilo izstreliti „največjo slovensko raketo ASTRO I“, kar pa se ni posrečilo, saj je prišlo do eksplozije raketnih motorjev. Poleg ugotovitve razloga za eksplozijo, želijo v kratkem izstrelitev ponoviti. Če bi izstrelitev uspela, bi to bila daleč največja amaterska raketa kdajkoli izstreljena na območju Slovenije, med največjimi pa bi bila tudi za evropske razmere. Raketa in pogonski del je v celoti plod domačega znanja in tehnologije.

Slovenija in šport

SLOVENEK V NBA

Slovenski košarkar Primož Brezec, član moštva NBA Indiana Pacers, je v drugi tekmi poletne lige zabeležil že drugo zmago, tokrat je Indiana premagala San Antonio Spurs s 65:61. Brezec je v 20 minutah, ki jih je prebil na parketu, dosegel sedem točk (met iz igre 3:6, prosti meti 1:2), imel pa še dva skoka in eno izgubljeno žogo.

KOLAJNA ZA PLEZANJE

Po zmagi v Chamonixu je najboljša slovenska plezalka Martina Čufar na mas-tru v Serre Chevalierju ponovno osvojila kolajno, tokrat bronasto.

JUBILEJNO VESLO

Iztok Čop je na tekmi svetovnega pokala v Muenchnu osvojil jubilejno 10. zmago v svetovnem pokalu za slovensko veslanje. Stopničke so si zagotovili tudi Jani Klemenčič, Milan Janša, Matej Prelog in Rok Kolander, ki so osvojili tretje mesto. Solidno sta v dvojnem dvojcu nastopila Luka Špič in Davor Mizerit, ki sta se morala zadovoljiti z nevhvaležnim četrtem mestom. Kot prvi pa je v finalu nastopil slovenski četverec s krmarjem, ki je v konkurenci štirih čolnov osvojil tretje mesto.

ŽENSKA KOŠARKA

Slovenska ženska košarkarska reprezentanca je na frankofonskih igrah v Kanadi v polfinalu izgubila s sedanjimi evropskimi prvakinjami s Poljske s 56:59. Z Litvo sta si razdelili 3. in 4. mesto. Selektor Bukvič je bil kljub porazu zadovoljen, saj so

Poljakinje nastopile z najmočnejšo postavo, pri Slovenkah pa sta se poškodovale Kvaternikova in Pezdričeva, nerazpoložena za igro pa je bila tudi Juršetova.

GLUHI TEKMUJEJO

Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih je na 19. svetovnih igrah gluhih športnikov v Rimu uspešno začela tekmovanje. Potem ko njihovi prvi tekmeči Kitajci niso dopotovali v Italijo, so Slovenci v drugi temi svoje predtekmovale skupine visoko s 102:44 premagali Ciper. Najboljša strelca v slovenski reprezentanci sta bila Miha Zupan in Simon Grošelj s po 22 točkami.

POLETNE IGRE

Mladi slovenski športniki so si na VI. olimpijskem festivalu evropske mladine (EYOD) v španski Murciji priborili zlato ter štiri srebrne in dve bronasti odličji ter kopico vrhunskih uvrstitev. Kar dve tretjini Slovencev je bilo med deseterico. Zlato medaljo je osvojila komaj trinajstletna jese-niška plavalka Anja Klinar, ki je zmagala na 200 metrov mešano z novim mladinskim državnim rekordom 2:20,05. Klinarjeva, ki je osvojila še dve srebrni odličji, je bila najboljša slovenska udeleženka in ena najboljših športnic celotnega tekmovanja. Srebrno odličje so osvojili še judoist Primož Ferjan v kategoriji do 90 kilogramov, ter moška rokometna reprezentanca, bronasti odličji pa sta si priborila atlet Darjan Murko v teku na 400 metrov in jadralka Teja Černe v razredu evropa.

SAN JUSTO

V nedeljo 12. avgusta so v San Justu praznovali farno žegnanje, ko je župna cerkev sprejela relikvije patronov župnije mučencev San Justo in Pastor.

Žegnanjsko razpoloženje je zajelo tudi Slovence. Ti so se v velikem številu udeležili slovesnosti, po domovih pa je tudi vladalo podobno razpoloženje, saj je bilo iz domov daleč čutiti vonj po bobih, brez katerih žegnanja sploh ni.

USPELA DRUŽABNA PRIREDITEV NAŠIH PLANINCEV

V soboto 4. avgusta je bila v dvorani bara Dekleva prva družabna prireditev tukajšnjega Slovenskega planinskega društva. Na sporedu so bile pevske točke, srečolov, licitacija, šaljiva pošta, godba in ples. Tako so vsi udeleženci prišli lahko na svoj račun ter so v res prijetnem in veselem razpoloženju prebili večer.

FLORIDA

Opozarjamo na žegnanje na Floridi, ki bo 26. avgusta. Ob pol enajstih bo maša s slovensko pridigo in slovenskim petjem. Po maši bo v župnijski dvorani prosvetno predavanje, ki ga priredi Društvo Slovencev.

Slovenija moja dežela

Ustanovitev ljubljanske škofije

Da bi se lažje kot iz Salzburga posvečali Korošcem, so tam ustanovili majhno Krško škofijo.

Isti problem je nastal na ozemlju, ki je cerkveno pripadalo Ogleju. Bil pa je še drug problem. Oglej je namreč pozneje pripadel Beneški republiki, naši kraji pa so bili pod Habsburžani v Avstriji. Ti so se vedno kaj pripravili ali vojskovali z Benečani, zato pa vladarji niso pripustili patriarhov na svoje ozemlje. Ti so morali tako pošiljati svoje namestnike, večinoma istrske škofo, ali pa pooblaščati arhidiacone, da so namesto njih birmali in opravljali podobne škofovske posle. Tudi nadzor nad duhovniki je tako zelo popustil in se ni čuditi, da je bilo versko življenje tako ljudstva kot duhovnikov slabo.

Tako so avstrijski vladarji prišli na misel, da bi v naših krajih ustanovili novo škofijo s sedežem v Ljubljani, ki je bilo na Kranjskem največje mesto. V glavnem zato, da bi se ustavil vpliv Benetk na ozemlju Avstrije.

Novo škofijo je ustanovil cesar Friderik III leta 1461. Zaradi patriarhovega nasprotovanja ji je cesar lahko dodelil samo tiste župnije, nad katerimi je imel sam patronat (varstvo). Zato je bila za tiste čase razmerna velika ljubljanska škofija razdeljena na 6 med seboj nepovezanih delov na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

To ustanovitev je portrdil leta 1462 papež Pij II, ki je kot Eneas Silvio Piccolomini večkrat potoval po načih krajih in je bil prijatelj cesarja (mimogrede velik nasprotnik celjskih grofov).

Za prvega škofa je cesar imenoval grofa Sigismunda (Žiga) Lamberga iz znane kranjske plemiške rodbine. Ta je študiral v Padovi in dosegel doktorat iz kanonskega prava. Bil je župnik v Stražišču pri Kranju, kanonik v Zagrebu in dvorni kaplan Friderika III.

Kot škof je uredil pravni status ljubljanske škofije, ki je bila direktno podrejena sv. sedežu. Škof je bil komisar protiturške križarske vojske, pozidal je ljubljansko stolnico, ki so jo leta 1469 požgali Turki in je obnovil Gornji grad.

Slov. planinsko društvo v Buenos Airesu bo priredilo v nedeljo 9. septembra skupen izlet na Časkomuško jezero. Zbirališče je ob 8. uri na kolodvoru Constitucion. Hrano naj vsak prinese s seboj. Podrobnejša navodila na sestanku v baru Dekleva 1. septembra.

Odbor

IZŠEL JE BARAGOV ŽIVLJENJEPIS

Velika knjiga o velikem Slovencu 300 strani velike oblike, 100 slik, 3 zemljevidi - vse na lepem papirju in v bogati opremi. Trdo vezana knjiga 30 pesov za Argentino, 1500 lir za Italijo, za USA, Kanado in ostalo inozemstvo 4 dolarje. Naroča se na Slovenski misijonski odsek, Victor Martinez 50. Čeki na naslov Ladislav Lenček

FLERE - Argentinski prvak v smučarskem teku na 17 km, drugo mesto je zasedel naš rojak France Jerman

Ob zaključku lista smo dobili gornje poročilo o argentinskem državnem prvenstvu smučarske zveze.

Svobodna Slovenija, št. 33, 16. avgusta 1951

janske škofije, ki je bila direktno podrejena sv. sedežu. Škof je bil komisar protiturške križarske vojske, pozidal je ljubljansko stolnico, ki so jo leta 1469 požgali Turki in je obnovil Gornji grad.

Že drugi ljubljanski škof je dobil knežji naslov, ki je ostal vsem ljubljanskim škofom do leta 1918 (knezoškof). Za njim so se vrstili večinoma nemški plemiči, ki so nekateri skrbeli za svojo škofijo, drugi pa so raje živeli na Dunaju in so jim škofijo vodili doma kanoniki. Sem pa tja so na škofijsko mesto prišli tudi Slovenci preprostega rodu, ki pa so dobro vladali v težkih časih (Tekstor, Tavčar, Hren.)

Spremembe v škofijskih mejah je uredil šele Jožef II. v 18. stoletju.

Osebne novice

Družinska sreča. 27. julija se je rodil **Martin Miklič**, sin cont. Roka in Angelce roj. Podržaj. - V družini Jožeta Markeža in njegove žene Elisabet Ambrosetti pa je bil 3. avgusta rojen sin **Matej Markež**.

Srečnim staršem čestitamo!

Smrti: Umrla je na Ezeizi **Anica Buda** (84) in v Mendoza **Marija Horvat por. Fragl** (90).

Naj počivata v miru!

POPRAVEK

V članku **Nova zgoščenka Marka Finka** v prejšnji številki se mora drugi odstavek pravilno glasiti:

„Vsebinska tega posnetka je smiselno slična priporočljivemu Vasletovemu albumu - tudi dve zgoščenki - izdanem pred petimi leti.“

Oprostite napaki!

Mali oglasi

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814.

E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka - Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

14. avgusta 2001

1 dolar	249,18 SIT tolarjev
1 marka	111,63 SIT tolarjev
100 lir	11,28 SIT tolarjev

„Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali.“

V globoki žalosti sporočamo, da nas je zapustila po dolgi boleznici dne 2. avgusta v 74. letu starosti naša mama, stara mama, sestra in teta, gospa

REZKA ZAJC por. JEMEC

Hvala vsem, ki ste pokojno obiskali v boleznici in molili zanjo. Hvala gg. Janezu Cerarju in Jaku Barletu za obhajila med boleznico. Hvala gg. Janezu Petku, Jaku Barletu in Mirku Grbcu za molitve ob krsti. Hvala tudi vsem tistim, ki so pokojno prišli kropiti in jo spremljali na zadnji poti. Hvala g. Jaku Barletu za pogrebno mašo in za molitve na pokopališču. Priporočamo jo v molitev.

Žaljujoči: sinovi: **Stane, Tone in Pavle**, hčerke: **Mari, Ani, Helena in Marta**, snahe: **Francka Požes in Jožica Kvas**, zeti: **Jože Burja, Franci Boštjančič, Martin Boštjančič in Lojze Dolenc**, vnuki: **Valeria, Andrejka, Tanja, Natalija, Nikolaj, Gabrijel, Karina, Marjan in Belen**, sestra **Ivana**, brat **Karol** z družino in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Argentina; Kanada; Slovenija.

Obvestila

ČETRTEK, 16. avgusta:
Prihod škofa dr. Urana na Ezeizo, ob 7.55 uri.

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Sanmartinska zveza žena-mati ob imela ob 17. uri svoj redni sestanek.

PETEK, 17. avgusta:
Sprejem škofa dr. Alojzija Urana v Slovenski hiši. Ob 19.15 sv. maša; po maši pozdrav in pogostitev za vse navzoče v dvorani. Po končani dobrodošlici srečanje z razširjenim Medorganizacijskim svetom.

SOBOTA, 18. avgusta:
Pevsko glasbeni večer in mladinska likovna razstava v Slovenski hiši: ob 18. uri sv. maša.

NEDELJA, 19. avgusta:
Romanje v Lourdes ob 15. uri.

SOBOTA, 25. avgusta:
Praznovanje 50. letnice Balantičeve šole: ob 10.30 zahvalna sv. maša v stolnici San Justo; ob 19. proslava v Našem domu.

NEDELJA, 26. avgusta:
29. obletnica Rožmanovega doma. Ob 11.30 sv. maša in skupno kosilo.

Mladinski dan na Slovenski pristavi v Castelarju.

NEDELJA, 2. septembra:
Birma v slov. cerkvi Marije Pomagaj.
SOBOTA, 8. septembra:
Prvi dan mladcev in mladenk bo ob 13. uri na Pristavi. Vabljeni skupine vseh domov (od 8. razreda osnovne šole do 2. letnika srednje šole). Več informacij na tel. 4661-1089 (Maruča).

Za smeh

Žena možu: „Dragec, danes sem porabila zadnji krompir“.

„No, hvala Bogu, potem je pa kad končno prazna, in se bom lahko spet skopal.“

Jasnovidka: „Vidim nekaj strašnega: vaš mož bo jutri umrl.“

„To vem sama. Zanima me, če bom oproščena.“

„Obtoženi ste, da ste sosedu ukradli trobento, ko sploh ne znate igrati.“

„Sosedi tudi ne.“

Rožmanov dom

Nedelja, 26. avgusta ob 11:30 uri.

29. OBLETNICA

Sv. maša za pokojne stanovalce Rožmanovega doma, ki so umrli v zadnjem letu (župnik Malenšek J., Matičič A., Kessler E., Križ M., Grčar V. in Fink S.), nato pa skupno kosilo. Prinesite jedilni pribor. Vsi lepo vabljeni!

VARNA NALOŽBA, NAJBOLJŠA NALOŽBA

Skrivnost uspeha je v varni donosni naložbi. Svoje prihranke naložite v Slogi, nakupe pa z našo kreditno kartico Mastercard - Carta Sloga. Z njo ste deležni (dvojna možnost) nagradnega žrebanja za 3 nagrade:

Bmé. Mitre 97 - Ramos Mejía Telefon za vas: 4656-6565

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

- 1) 2000 dolarjev
- 2) 1000 dolarjev
- 3) 500 dolarjev

BALANTIČEVA ŠOLA PRAZNUJE!

17. avgusta
07:55 — Prihod Balantičevih sester na letališče Ezeiza: Minka Balantič ter Tilka Balantič Jesenič s soprogom

18. avgusta
10:00 — Srečanje z gosti v Balantičevi šoli

25. avgusta
dopoldne
10:30 — Zahvalna sv. maša v stolnici San Justo

popoldne
19:00 — Proslava ob 50. obletnici:

- polaganje venca
- slavnostni govor: Miriam Batagelj
- predstavitev brošure
- akademija: „Ogenj, ki prečiščuje“ v režiji Ivane Tekavec
- blagoslovitev novih šolskih prostorov
- prijateljska večerja
- nastop naših najmlajših pod vodstvom Mirjam Mehle Javoršek in Karla Groznika.

Prisrčno vabimo vse bivše učence, učitelje in prijatelje Balantičeve šole!

Pohitite z nakupom vstopnic za večerjo! Dobite jih pri odbornikih šole: pri Marjanu Grilju (4441-7294), Lučki Bergant-Uštarjevi (4484-0422) in Tonetu Malovrhu (4651-0854).

50

L E T

